

Vlaams
Parlement

vergadering **C108**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn

van 24 januari 2017

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Grete Remen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over verweving van handel en wonen in kernen – 882 (2016-2017)	3
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over externe begeleiding inzake complexe projecten – 889 (2016-2017)	5
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de inhaal oefening inzake bebossing – 900 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het wegwerken van de bebossingsachterstand en over het bosbeleid in Vlaanderen – 953 (2016-2017)	7
VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de mogelijkheid om te opteren voor de beste beschikbare techniek bij langlopende vergunningsaanvragen voor windturbines – 932 (2016-2017)	15
VRAAG OM UITLEG van Valerie Taeldeman aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de impact van de natuur op de gezondheid – 940 (2016-2017)	17
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over een mogelijke vertraging voor de integratie van de plan-MER- en RUP-procedure – 945 (2016-2017)	21
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over nieuwe moeilijkheden in het vergunningentraject voor windturbineprojecten – 948 (2016-2017)	23
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over milieuhandhaving – 956 (2016-2017)	25
VRAAG OM UITLEG van Ludo Van Campenhout aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de opstart van de lage-emissiezones – 658 (2016-2017)	28

**VRAAG OM UITLEG van Grete Remen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over verweving van handel en wonen in kernen
– 882 (2016-2017)**

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, het regeerakkoord en het witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) spreken terecht over de noodzaak om meer in te zetten op hergebruik, het verweven van functies, herbestemming, verdichting en het verhogen van het ruimtelijk rendement. Het gaat hierbij zowel om verweving in landelijke gebieden zoals landbouw, natuur en recreatie, maar ook in bebouwde, stedelijke gebieden.

Een van de uitgangspunten en doelstellingen van het recente decreet Integraal Handelsvestigingsbeleid, dat u samen met minister Muylers hebt verdedigd in de commissie, is dat binnen de stedelijke gebieden een breed, gevarieerd en toegankelijk winkelaanbod voorhanden moet zijn, verweven met andere functies zoals wonen en werken.

Toch zien we dat in de kernen van gemeenten en steden heel wat winkelpanden leegstaan, terwijl de woningen erboven worden verhuurd. Anderzijds staan vaak ook de bovenliggende verdiepingen leeg, omdat die als opslagruimte werden gebruikt voor de winkel op de gelijkvloerse verdieping. Als de winkel intussen leegstaat, staan ook de verdiepingen erboven leeg. Deze oppervlakten bieden toch enorm veel potentie voor hergebruik, ik denk bijvoorbeeld aan nieuwe woongelegenheden in de kernen. Dit leidt tot sociale controle, verwevenheid en een levendig centrum.

Minister, welke instrumenten binnen uw beleidsdomeinen hebben lokale besturen om de leegstand van de verdiepingen boven winkels tegen te gaan? Op welke manier kunnen eigenaars van dergelijke panden worden aangespoord om de verdiepingen in te richten in functie van wonen? Welke belemmeringen en eventuele planologische knelpunten staan de ontwikkeling van de bovenliggende verdiepingen voor nieuwe functies, zoals bijvoorbeeld wonen, in de weg en hoe zult u die oplossen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Het is niet de eerste keer dat deze problematiek hier aan bod komt. Het leeft en het is complex omdat er verschillende bevoegdheden en beleidsniveaus in het spel zijn.

Mevrouw Remen, u zegt – en ik ben het ermee eens – dat de lokale besturen in de eerste plaats moeten inspelen op de plaatselijke omstandigheden. Het is hun bevoegdheid om dat strategisch aan te pakken met een plan, een visie over winkelbeleid. De maatregelen die in de winkelnota worden geboden, kunnen hen ondersteunen in de uitwerking van een kernversterkend beleid.

Er bestaat geen overkoepelend beleid omdat maatwerk heel belangrijk is, zeker inzake wonen boven winkels. Wel bestaan er enkele sanctionerende en stimulerende maatregelen die kunnen worden ingezet, waar de lokale besturen mee aan de slag kunnen.

Er bestaan twee verschillende inventarissen aangaande leegstand. Enerzijds wordt de leegstand bij bedrijfsruimten geregistreerd en opgevolgd door het departement Ruimte Vlaanderen. Deze inventaris bevat leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimten met een minimale kadastrale oppervlakte van 5 are. Sinds het decreet Grond- en Pandenbeleid zijn gemeenten verplicht om een inventaris van leegstaande woningen en gebouwen bij te houden. Beide inventarissen zijn

gekoppeld aan een leegstandsheffing. Die sanctionerende maatregel moet aanleiding geven tot activering.

Vaak doen de verdiepingen boven de winkel dienst als opslagruimte en zijn ze vaak alleen toegankelijk via de winkel. Dat is dan een probleem. Zonder afzonderlijke toegang zijn de ruimten boven de winkel moeilijk bewoonbaar te maken. Om dit tegen te gaan, kunnen gemeenten via een subsidiereglement het wonen boven winkels stimuleren. Twee soorten werkzaamheden die in aanmerking komen voor deze premies, zijn ter beschikking.

Om te beginnen zijn er verbouwingswerken voor het creëren van een aparte toegang tot de bovengelegen verdiepingen, bijvoorbeeld via de aanleg van nutsvoorzieningen of de verbetering van het wooncomfort. Er zijn gemeenten die dat al doen. Ik denk aan Mechelen en Mortsel. Dat zijn twee gemeenten die dergelijke premies hanteren.

Voor bestaande verdiepingen boven winkels zijn er meestal weinig planologische knelpunten. Indien het pand volledig dienst deed als handelspand, volstaat doorgaans een stedenbouwkundige vergunning voor de functiewijziging. Het toevoegen van verdiepingen boven winkels zal uiteraard sneller botsen op planologische belemmeringen. Het is aan de lokale besturen om na te denken over het maatwerk dat nodig is.

Vanuit het Vlaams ruimtelijk beleid faciliteren we dit via de lopende codexwijziging. Die is een paar keer door de regering goedgekeurd en zal binnenkort aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd. Daar zitten instrumenten in om het ruimtelijk rendement te stimuleren. Dat bevat onder andere een vereenvoudiging van de wijzigingsprocedure van verkavelingen, zodat het sneller kan worden aangepast. De codexwijziging bevat eveneens een vereenvoudiging van de herzienings- en opheffingsprocedure van verkavelingen. Hopelijk zal die snel door het parlement worden goedgekeurd, zodat het in de praktijk kan worden toegepast.

Daarnaast stel ik voor om verkavelingsvoorschriften van verkavelingen ouder dan 15 jaar te schrappen als weigeringsgrond voor aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning. Er is ook een vereenvoudigde procedure tot wijziging van verouderde inrichtingsvoorschriften van algemene en bijzondere plannen van aanleg en van gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (GRUP). Als dat is goedgekeurd, kunnen gemeentebesturen daarmee aan de slag.

Ten slotte wordt in de codexwijziging ook voorgesteld om de verhoging van het ruimtelijk rendement in te schrijven als beoordelingsgrond van de goede ruimtelijke ordening. Dat zal een belangrijke kapstok zijn, maar dat moet ter plaatse worden beoordeeld.

De instrumenten die eraan komen in de codex, zijn heel belangrijk, maar daarnaast kunnen de lokale besturen heel wat doen. Misschien moeten we de goede voorbeelden uit sommige steden en gemeenten promoten en beter bekendmaken aan de andere steden en gemeenten in Vlaanderen.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Dank voor uw duidelijk antwoord, minister. Zoals u zegt, is het in deze zaak heel belangrijk gemeenten te stimuleren. Ik ben vooral verontrust door de winkelleegstand. Die piekt op het ogenblik, in sommige winkelcentra tot 25 procent. Voor de lokale besturen is het dan ook een enorme uitdaging om invulling te geven aan de doelstellingen van het decreet, maar ook aan de principes van het witboek. We dragen hierbij allemaal een grote verantwoordelijkheid. De kernen zijn bij uitstek multifunctioneel en we moeten streven naar een mix van functies. Niet alleen het wonen is belangrijk, maar ook het werken. In de leegstaande bovenverdiepingen kan ook een beroep worden uitgeoefend, en dat kan een stads- of dorpskern aantrekkelijker maken. Parallel met de dalende activiteiten in de detailhandel, waar we eigenlijk niet omheen kunnen, kunnen we ook nieuwe

economische bedrijvigheden stimuleren, zoals een creatieve maakindustrie of nieuwe economieën in de digitalisering of de technologie, maar ook vrije beroepen, dienstverleners, freelancers aantrekken. Zo komen meer mensen naar de stadskernen om er te werken, te wonen en buiten de werkuren te shoppen. Ondernemers in elkaars buurt versterken ook elkaar. In Antwerpen loopt er bijvoorbeeld een project rond de uitoefening van zorgberoepen boven de winkels.

Ik heb nog een bijkomende vraag, minister. Ziet u mogelijkheden om deze opportuniteiten inzake werken een kans te geven en daarvoor de planologische knelpunten zoals bijzondere beleidsplannen van aanleg die enkel over wonen spreken en niet over multifunctionaliteit, en gewoonteregels van lokale besturen die een mix van wonen en werken verbieden, weg te werken?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Het is inderdaad belangrijk dat er iets wordt gedaan aan belemmerende voorschriften, in BPA's, maar ook in ruimtelijke uitvoeringsplannen, die creativiteit en nieuwe woonvormen tegenhouden. Ik ben het er volkomen mee eens dat we naar een vereenvoudigde procedure gaan om die belemmerende voorschriften op te heffen. Daarom juist zullen we in de codexwijziging, die binnenkort naar het parlement komt – we hebben al een heel traject met adviezen en dergelijke meer doorlopen – de vereenvoudigde procedure opnemen. Ik ben het absoluut met u eens dat dat vaak belemmerend werkt. Ik geloof dus heel sterk in de vereenvoudiging, naast de goede praktijken uit de verschillende steden en gemeenten, die we misschien nog meer moeten promoten, ook via de website of misschien zelfs via de VVSG, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten. Maar met de procedures en vereenvoudigingen die nu op tafel liggen, komen we al tegemoet aan uw vraag, die u terecht stelt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over externe begeleiding inzake complexe projecten – 889 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, twee jaar geleden, op 25 april 2014, heeft het Vlaams Parlement het decreet Complexe Projecten goedgekeurd. Het doel was ervoor te zorgen dat belangrijke projecten waar we met z'n allen naar uitkijken, versneld kunnen worden uitgevoerd. In mijn streek is dat bijvoorbeeld de verkeerswisselaar R8. Vanuit Vlaanderen keken we uiteraard heel hard uit naar dat decreet. De voorganger ervan, van minister Van Mechelen, had eigenlijk weinig meer dan een paar muizen gebaard.

Het uitvoeringsbesluit, dat hiervoor de modaliteiten vastlegt, ging in uitvoering op 1 maart 2015. Volgens mijn laatste gegevens heeft de Vlaamse Regering tot nog toe vier startbeslissingen genomen. Of er ook op gemeentelijk of provinciaal niveau intussen gebruik is gemaakt van het decreet, is mij niet geheel duidelijk.

U lanceerde in november een oproep tot externe ondersteuning, met als titel 'De maatgerichte inhoudelijke en praktische ondersteuning van Ruimte Vlaanderen en LNE bij het uitwerken en evalueren van vier testcases'.

Minister, ik heb hierbij volgende vragen. Hoeveel startbeslissingen zijn intussen genomen? Waarom werd beslist om de extra ondersteuning voor de vier testcases

in het leven te roepen? Hoeveel kandidaten hebben zich reeds ingeschreven? Worden er in afwachting van de resultaten van de externe begeleidingsopdracht op gewestelijk niveau nieuwe startbeslissingen voorbereid? Ik denk namelijk dat we allemaal vooral daarnaar uitkijken, naar de effectieve werking van het decreet Complexe Projecten, dat ambities in Vlaanderen versneld waarmaakt.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: De Vlaamse Regering heeft tot nog toe in vier projecten een startbeslissing genomen. Het gaat over het realiseren van extra containerbehandelingscapaciteit in de haven van Antwerpen, het verbeteren van de leefbaarheid voor de bewoners van woonwijk Klein Rusland in Zelzate, het verbeteren van de nautische toegankelijkheid van de achterhaven van Zeebrugge en het realiseren van natuurdoelstellingen op het industrieterrein Op de Berg in Maasmechelen. Op gemeentelijk niveau zijn er drie startbeslissingen genomen, namelijk voor de versterking van de dorpskern in Kessel, de ontsluiting van de bedrijfsterreinen Kattenberg en Stuivenberg in Rumst en de ontwikkeling van de stationsomgeving van Geel.

De Vlaamse projecten zijn de eerste projecten op Vlaams niveau die als proefproject voor de toepassing van het decreet worden opgestart. De procesaanpak en de procedure zoals bepaald in het decreet, zullen stapsgewijs worden doorlopen, waarbij het van belang is het verloop en de voortgang van de proefprojecten op te volgen en waar nodig bij te sturen.

Voor elk pilootproject is er een multidisciplinair projectteam, onder voorzitterschap van de initiatiefnemer, waarin alle betrokken actoren zijn opgenomen. De procesaanpak – de routeplanner – van de complexe projecten wordt voor de eerste keer helemaal doorlopen. Dat betekent dat het ook verder geconcretiseerd moet worden: de opmaak van het alternatievenonderzoek, synthesesnota, voorkeursbesluit, projectonderzoeksnota en projectbesluit. Naast die formele stappen wordt ook heel veel aandacht besteed aan de participatie. Dat vergt niet enkel een concretisering, maar ook een evaluatie van de genomen stappen.

Ruimte Vlaanderen wil zich bij het doorlopen van de pilootprojecten 'complexe projecten' laten inspireren door een externe opdrachthouder. Het gaat om inhoudelijke ondersteuning bij de voorbereiding en begeleiding op het moment van de communicatie- en participatiemomenten, dit telkens voor vier nader te bepalen projecten. De opdracht omvat ook de uitwerking van een methodologisch kader, dat toelaat op efficiënte en doordachte wijze een evaluatie te maken van de uitgevoerde processtappen.

Aanvullend wordt er gevraagd om een voorstel uit te werken van sjablonen bij de opmaak van alternatievenonderzoeken, de synthesesnota, het voorkeursbesluit, de projectonderzoeksnota en het projectbesluit. De sjablonen hebben tot doel ondersteunend te werken voor de multidisciplinaire projectteams die bij elk complex project worden samengesteld. Het vergemakkelijkt niet enkel het doorlopen van de procedure, maar kan ook houvast bieden.

Voor die opdracht werden drie offertes ingediend. Die zijn door een gunningscommissie beoordeeld op basis van de selectie- en gunningscriteria. Op basis van de conclusies is de opdracht gegund aan een van de indieners. Dat is ondertussen ook effectief gebeurd. De vooropgestelde uitvoeringstermijn bedraagt 24 maanden.

Dit heeft geen impact op de voortgang van de projecten of de voorbereiding van nieuwe startbeslissingen. Het is gewoon de bedoeling om de procedure verder te stroomlijnen en te optimaliseren.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik denk dat dat een goede intentie is. Ik kijk uit naar wat de resultaten daarvan zullen zijn. De vier startbeslissingen van vandaag, ligt dat in lijn met uw ambitie toen het uitvoeringsbesluit werd opgemaakt? Indien dat beperkt wordt bevonden, wat zijn de drempels of de oorzaken waardoor we vandaag nog maar aan vier startbeslissingen zitten?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Ronse, het is onze ambitie van die complexe projecten dat het niet voor elk project geldt. Het gaat om specifieke projecten, waar we door die multidisciplinaire aanpak sneller vooruit willen gaan. Het is ook een nieuw instrument, dat we moeten uittesten in de praktijk. Als er nog dossiers ons pad passeren die daarvoor in aanmerking komen, zullen we dat zeker stimuleren. Het hangt een beetje af van dossier tot dossier, op basis van de inschatting die er is. Het is ook op basis van een startbeslissing die in de Vlaamse Regering moet worden genomen. Dat zijn uitzonderingsprocedures die we niet zomaar voor alle dossiers zullen toepassen. Die vier zijn een start. Het is natuurlijk nog niet veel, maar het is ook niet de bedoeling dat dat massaal veel dossiers worden, want dan zou het zijn doel voorbij schieten.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik hoop dat we het decreet Complexe Projecten en het bestaan ervan onder de aandacht blijven brengen van lokale besturen, bovenlokale besturen, intercommunales, investeerders en noem maar op, zodat Vlaanderen zich op dat vlak niet in slaap wiegt en het bestaan van dat decreet vergeet. In die zin vind ik het initiatief voor die inhoudelijke en praktische ondersteuning zeker positief.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de inhaaloperatie inzake bebossing – 900 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het wegwerken van de bebossingsachterstand en over het bosbeleid in Vlaanderen – 953 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, via de pers maakte u vorige week bekend dat de achterstand met betrekking tot de boscompensatie en de bebossing werd of wordt ingehaald. Ik citeer: "We hebben met 10,2 miljoen euro 215 hectare aangekocht van overheden en particulieren en die gaan we bebossen." Daarmee biedt u naar eigen zeggen een oplossing voor het probleem van de middelen die geblokkeerd zaten of zitten in het Boscompensatiefonds, waar we het hier in het verleden al enkele keren over gehad hebben.

Het gaat uiteraard niet om bosuitbreiding, maar om boscompensatie. Het zou dus interessant zijn om te weten hoeveel hectare bos gekapt werd om die 10,2 miljoen euro aan compensatiebijdrage in het laatje te brengen door de jaren heen en of die nu allemaal gecompenseerd worden door de inhaalbeweging die u nu doet. Het centrale principe van het boscompensatiemechanisme is het behoud van bosareaal. Dat hebben we ook gelezen in de conclusie van het Rekenhof, enkele maanden geleden.

Een snelle rekenoefening leert ons dat de aankopen nu dus gebeuren tegen een gemiddelde prijs van bijna 5 euro per vierkante meter. Dat lijkt op het eerste gezicht een hoog bedrag, zeker als we weten dat het tarief dat men in het Boscompensatiefonds moet storten, veel lager is. Het is met de beslissing van vrijdag verhoogd tot 3,5 euro, zoals we een tijd geleden al voorstelden, maar zelfs met die verhoging komen we nog lang niet in de buurt van 5 euro per vierkante meter waartegen u nu blijkbaar aankoopt. Ik meen ook dat voor projecten van particulieren de bijdrage van de overheid beperkt is tot 2,5 euro.

Maar ook in het licht daarvan vraag ik me af tegen welke prijzen men dan aankoopt, als ik uw cijfer van 10,2 miljoen euro voor 215 hectare zie.

U hebt recent ook middelen gegeven aan regionale landschappen, onder andere om ze in te schakelen bij de besteding van de middelen van het Boscompensatiefonds. Als de inhaalbeweging in één keer is gebeurd door die ene projectoproep die u blijkbaar gedaan hebt, welke rol moeten die regionale landschappen dan nog spelen? Hebben zij dan nog een rol?

Het verrast mij ook dat alle middelen nu in die ene projectoproep opgebruikt worden. Zijn er nu ineens soepelere criteria gebruikt dan voorheen of niet? Welke rol speelt het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) in dit aankoopproces? Ik heb hier in het verleden nog aangegeven dat er blijkbaar lijsten bestaan waar aankoopopportunities in vermeld waren, van mensen die zelf aanbieden om hun gronden voor bebossing aan de Vlaamse overheid te verkopen. Ik heb toen ook gepleit om een speciale inspanning te doen voor de meest bosarme provincie, West-Vlaanderen. Ik vroeg me af in welke mate er gebruikgemaakt wordt van die opportuniteiten die zich toen blijkbaar aandienen. Werkt u daarmee of niet? Dan hebben we nog de Vlaamse Rand rond Brussel. Ik dacht dat het de bedoeling was om minimaal 1,5 miljoen euro van het saldo in het Boscompensatiefonds aan te wenden in de Vlaamse Rand rond Brussel. Ik vraag me af of dat nu zo is.

Minister, kunt u zeggen welke terreinen waar precies werden aangekocht en voor welk bedrag? Kunt u aangeven welke gronden, met welke oppervlakte, van particulieren of van overheden werden aangekocht? Hoe is de verdeling over de provincies? Hoeveel werd er besteed in de Vlaamse Rand? Welke selectiecriteria gebruikte u uiteindelijk om te bepalen welke terreinen wel en welke niet worden aangekocht? Welke rol spelen ANB enerzijds en de regionale landschappen anderzijds in dit proces? U zegt dat het inhaalmanoeuvre is gedaan. Ik neem aan dat die verwervingsprocedures niet allemaal ineens rond zijn. In welke fase bevindt zich de verwervingsprocedure voor die respectieve terreinen?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Voorzitter, minister, Vlaanderen investeert nagenoeg het volledige saldo van het Boscompensatiefonds in de aanleg van nieuwe bossen. Volgens u, minister, wordt hierdoor de historische bebossingsachterstand volledig weggewerkt. Ook het geld dat vorig jaar in het Boscompensatiefonds gestopt werd, 3,2 miljoen euro, is bijna volledig uitgegeven aan nieuwe bebossing, aldus de communicatie die wij hebben kunnen lezen in de pers.

Eerder raakte reeds bekend dat de Vlaamse Regering de historisch gegroeide reserve van 7,8 miljoen euro uit het Boscompensatiefonds zou wegwerken. De reservepot van 7,8 miljoen euro zou de komende jaren tot in 2019 stapsgewijs worden vrijgegeven.

In totaal zou Vlaanderen nu voor 10,2 miljoen euro 215 hectare gronden hebben aangekocht die nu bebost zullen worden. Het gaat om twaalf terreinen van lokale besturen en private ondernemers die reageerden op de projectoproep van de Vlaamse overheid.

Uit het rapport van het Rekenhof dat in het Vlaams Parlement werd besproken op 11 mei 2016, blijkt dat gedurende de periode 2000-2014 46,9 miljoen euro werd ontvangen. Op het ogenblik dat het rapport van het Rekenhof verscheen, was 25,5 miljoen euro gebruikt om 704 hectare terreinen voor herbebossing aan te kopen. Dat was 30 procent van de bebossingsopdracht. De verklaring die het Rekenhof daarvoor gaf, was dat de geïnde bedragen dienden om 2340 hectare te compenseren, maar dit gebeurde maar voor 704 hectare.

Minister, hoeveel van de twaalf terreinen, goed voor 215 hectare, komen van lokale besturen en hoeveel van private eigenaars? Hoeveel van de bebossingsopdracht wordt uitgevoerd? Hoe evalueert u de effectieve bebossing in functie van de bebossingsopdracht? Hoe evalueert men dit in functie van de prijszetting? Op welke manier zult u in de toekomst de private eigenaars meer betrekken in de uitvoering van de bebossingsopdracht? Wat is de stand van zaken van een reglementair kader voor lokale besturen voor de toekomstige projectoproepen, met ontvankelijkheidsvoorwaarden en beoordelingscriteria die een uniforme beoordeling van de ingediende projecten garanderen? Wat is de stand van zaken van het onderzoek betreffende de mogelijkheid om de projectoproepen twee keer per jaar te lanceren?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, er werden voor afgerond 8,2 miljoen euro aan dossiers goedgekeurd en vastgelegd voor aankopen door ANB, voor een aan te kopen oppervlakte van 169,4 hectare. Daarnaast werd voor 1,2 miljoen euro voor 22,5 hectare goedgekeurd, die zullen worden verworven door de Vlaamse Landmaatschappij via grondenbanken of in landinrichtingsprojecten, en die na aankoop in eigendom worden overgedragen aan het ANB.

In het kader van de projectoproep aankoop van gronden voor bebossing met middelen van het Boscompensatiefonds werden twaalf projecten gesubsidieerd voor een bedrag van 684.000 euro, goed voor een oppervlakte van 30,9 hectare. Het totaal aan vastgelegde projecten bedraagt dus 10.182.000 euro, wat de besteding inhoudt van zowel de historisch opgebouwde reserve als de inkomsten in 2016 uit het fonds.

De vastgelegde bedragen zijn de maximumbedragen waarbinnen de aankoopcommissarissen in der minne onderhandelen. Zo loopt de procedure. Het mededelen van deze bedragen zou deze onderhandelingen helemaal bemoeilijken. Dat is het slechtste wat we zouden kunnen doen.

Bij de voorstellen tot aankoop van het ANB, voor een oppervlakte van 191 hectare, zijn geen eigendommen van andere overheden. Het gaat uitsluitend om eigendommen van particuliere eigenaars. Van de twaalf projecten van de oproep zijn 21,7 hectare ingediend door publiekrechtelijke rechtspersonen en 9,2 hectare door private eigenaars. De te verwerven gronden zelf zijn momenteel alle eigendom van particuliere eigenaars.

De Vlaamse Regering heeft op 16 december 2016 een beslissing genomen over een samenwerkingsovereenkomst tussen het ANB en de provincies over de projectfinanciering van de bosgroepen en de regionale landschappen. In de nota aan de Vlaamse Regering en de bijlagen daarbij wordt duidelijk aangegeven wat de taakstelling en aanpak is met betrekking tot de besteding van middelen uit het Bossencompensatiefonds. Daarin staat in punt 3.2: "tot stand brengen en realiseren van bebossing en boscompensatie".

In het kader van de projectoproep 2016 hebben de regionale landschappen vooral een informerende rol gespeeld naar de doelgroepen.

De verdeling over de provincies van de goedgekeurde projecten is als volgt: 2,3 hectare in Antwerpen; 22,9 hectare in Limburg; 105,4 hectare in Oost-Vlaanderen;

35,6 hectare in Vlaams-Brabant; 25,5 hectare in West-Vlaanderen. De relatief bosarme westelijke helft van Vlaanderen komt dus ruim aan bod, mijnheer Vandaele.

In het kader van de projectoproep werden twee projecten uit de provincie West-Vlaanderen ondersteund, goed voor een bedrag van 137.747 euro, en zes projecten, samen 20 hectare, in Oost-Vlaanderen voor een bedrag van 462.000 euro.

Er wordt gestreefd naar de realisatie van grote aaneengesloten gehelen, en bij voorkeur aansluitend op bestaande boskernen en bestaande projecten. De gemiddelde oppervlakte van de voorgestelde aankopen bedroeg 11,3 hectare. De gemiddelde oppervlakte van de projecten, ingediend in het kader van de projectoproep 2016 bedraagt 2,5 hectare. De kleinste oppervlakte ingediend, bedraagt 0,51 hectare. Het project met de grootste oppervlakte bedraagt 8,5 hectare. Er wordt een minimum oppervlaktegrens van 0,5 hectare gehanteerd.

De selectiecriteria zijn: in functie van (rand)stedelijk bos; grote, aaneengesloten oppervlakten; aansluitend op bestaande boskernen en bestaande projecten; terreinen die passen binnen de realisatie van bebossingsdoelstellingen en boshabitats die voortvloeien uit de instandhoudingsdoelstellingen (IHD's). De selectiecriteria, gelijklopend met deze van het ANB, zijn terug te vinden op de website van het ANB.

Mijnheer Vandaele, er werd in 2016 voor 431.000 euro aan subsidies voor het Bossencompensatiefonds goedgekeurd in de Brusselse Rand. Het is wel bijzonder jammer om vast te stellen dat in het kader van de projectoproep geen enkel dossier werd ingediend vanuit de Vlaamse Rand. Dat is dus op basis van de dossiers die ingediend worden. Blijkbaar wordt daarop niet ingetekend vanuit de gemeenten in de Vlaamse Rand.

Er werden al drie akten verleden voor dossiers die in 2016 werden goedgekeurd. Wat de projectoproep Bebossing betreft is de aankoop van de genoemde terreinen op dit moment nog volop lopende. Aanvragers hebben na de goedkeuring van hun subsidie drie jaar de tijd om de gronden aan te kopen en zes jaar om de terreinen te bebossen.

De besteding van het Bossencompensatiefonds (BCF) is hier al uitvoerig in de commissie besproken. In 2015 inde het BCF een bedrag van 2 miljoen euro, wat overeenkomt met een taakstelling van 99 hectare te compenseren oppervlakte. Het ANB werd eigenaar van 6,25 hectare voor een bedrag van 415.000 euro. Ik keurde tevens voor een bedrag van 2 miljoen euro de aankoop van 47 hectare goed. Dit bedrag werd door het ANB vastgelegd zodat de eigendommen in de komende jaren effectief verworven worden. Daarnaast kende ik in 2015 385.913 euro toe aan projectoproepen. De gerealiseerde aankopen en projectoproep vertegenwoordigen 28,7 procent van de taakstelling van 2015, en dat met de besteding van 39,5 procent van de middelen.

In 2016 inde het BCF 3.216.000 euro. Nog niet alle door de gemeenten afgeleverde vergunningen zijn beschikbaar. We hebben dus nog geen volledig zicht op de taakstelling. Het ANB werd effectief eigenaar van 57 hectare, voor een bedrag van 3.140.000 euro. Ik keurde voor een bedrag van 9.498.000 euro de aankoop van 192 hectare goed. Dit bedrag werd door het ANB vastgelegd, zodat de eigendommen effectief kunnen worden verworven. Daarnaast kende ik in 2016 684.000 euro toe aan projectoproepen, goed voor 30,9 hectare.

De principieel goedgekeurde verhoging van de bosbehoudsbijdrage bedraagt 3,5 euro per hectare. Dat is nu nog 1,98 euro per hectare. Het ANB kiest er in zijn strategische doelstellingen voor om bij voorrang bossen in de stadsrand te ontwikkelen en besteedt daarbij ook aanvullend op de middelen van het Bossencompensatiefonds ook eigen middelen voor het realiseren van die bossen.

Net zoals voor de realisatie van de Europese natuurdoelen, kunnen private eigenaars een belangrijke bijdrage leveren aan de realisatie van de bebossing. In eerste instantie is het noodzakelijk dat private eigenaars zich bewust zijn van de mogelijkheden. Ik denk dan aan de geldende regelgeving en procedures en uiteraard ook aan de mogelijkheden om hierin begeleid en financieel ondersteund te worden. Een overzicht van de reglementering en de subsidiemogelijkheden vind je op de website van het ANB.

Via de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met bosgroepen en regionale landschappen willen we deze informatie ook zeer gericht naar private eigenaars kenbaar maken. Het tot stand brengen van bebossing en het realiseren van die projecten is een van de deeltaken die in deze overeenkomst uitdrukkelijk werd opgenomen.

Onder meer dient ingezet te worden op het verhogen van kennis en een draagvlak voor zowel landeigenaars en terreinbeheerders, maar ook lokale besturen en lokale verenigingen, en ook op het organiseren van actorenoverleg op het terrein. Begeleiding op maat wordt op die manier mogelijk, onder meer door prospectie, maar ook door het voorbereiden van projectvoorstellen voor bebossing.

Het reglementair kader is opgenomen in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van de planning, de ontwikkeling en de uitvoering van het geïntegreerd natuurbeheer. Dat besluit is op 30 november 2016 een eerste keer principieel goedgekeurd. We wachten nu op de adviezen.

Het tweemaal per jaar organiseren van de projectoproep en de volledige organisatie ervan veronderstelt dat we daar meer personeel voor inzetten. Dat leidt niet noodzakelijk tot meer kwaliteitsvollere bossen. Daarom zetten we in op nog sterkere lokale bekendheid. Toen ik daarnet zei dat we vaststellen dat er bijvoorbeeld uit de Brusselse Rand geen enkel dossier is ingediend, denk ik dat het er niet op aankomt om twee keer per jaar een oproep te organiseren, maar om de oproep gewoon beter bekend te maken en populairder te maken bij onze lokale besturen. Dat is de reden waarom we zo een overeenkomst hebben afgesloten met onze bosgroepen en regionale landschappen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Dank u voor de overvloed aan cijfers. Het ging soms een beetje te vlug, maar dat ligt natuurlijk aan mij. Ik moet ze nog eens rustig nalezen.

De voorzitter: Daarom suggereren we soms ook om schriftelijke vragen in te dienen.

Wilfried Vandaele (N-VA): Ja, maar deze vraag was belangrijk genoeg om ze in de commissie te stellen en niet schriftelijk.

Veel cijfers dus. Ik denk niet dat ik gehoord heb – maar misschien stond het niet in mijn vraag – of het duidelijk is hoeveel hectare destijds gekapt werd om 10,2 miljoen op te leveren in het fonds. Het is nuttig om te kijken hoeveel er destijds werd gekapt om aan dat bedrag ter compensatie te komen. Wat gaan we nu aanplanten met dat bedrag? Als daar een groot verschil in zit, is er natuurlijk wel een probleem. Als er nu 215 hectare wordt aangeplant, en stel dat er destijds 500 hectare – ik zeg maar iets – werd gekapt om aan 10,2 miljoen te raken, dan zijn we er nog niet. Dat is dus nog een vraag, die ik eventueel schriftelijk kan stellen.

Iets anders is me ook nog niet helemaal duidelijk. Als we naar de cijfers kijken, zeker voor het systeem van de projectoproepen, dacht ik dat de maximale cofinanciering door de Vlaamse overheid 60 procent is, met een maximum van 2,5 euro per vierkante meter. Ik weet niet hoe dit zich verhoudt in dit dossier. U hebt in uw uiteenzetting gezegd dat dit gebeurt via het systeem van projectoproepen.

Een aantal andere zaken lagen daarbuiten. Het is belangrijk om die cijfers in hun context te plaatsen. In hoeveel gevallen is de 60 procenttussenkomst van toepassing en is er dus nog een andere inbreng?

U zegt dat West-Vlaanderen goed bedeed is. Ik moet het daar natuurlijk mee oneens zijn: 25 hectare op 215, als ik het goed gehoord heb. Dat is nog niet zo indrukwekkend. Dat is 10 procent.

Maar goed, besluitend: het is prima dat het nu gebeurt. Applaus daarvoor. We hebben er in de commissie lang genoeg over gediscussieerd hoe we die geblokkeerde bedragen vrijmaken op een ESR-neutrale manier. De regering heeft dat uiteindelijk gedeblokkeerd. Dat is goed, dat inhaalmanoeuvre is prima. Ik hoor wel aan uw antwoord dat we nog niet zover zijn als we lazten in de communicatie: het inhaalmanoeuvre is er en we hebben 215 hectare aangekocht. Het proces, zoals ik had verwacht, loopt nog volop. Het is in gang gezet. De verwervingsprocedures zijn bezig, maar er zijn nog maar drie aktes verleden. Het is goed dat het gebeurt, maar misschien is er nog niet echt reden tot al te groot jolijt, want ik neem aan dat het nog wat voeten in de aarde zal hebben om dat allemaal rond te krijgen.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, dank voor uw uitgebreide antwoord en de vele cijfers. Vanuit onze fractie zijn we uiteraard heel tevreden dat er werk wordt gemaakt van het inhaalmanoeuvre. We hebben daar tijdens de vorige legislatuur heel veel vragen over gesteld. We zijn dus zeker heel tevreden dat er deze legislatuur effectief op het terrein werk van wordt gemaakt.

Voor mij gingen de cijfertjes ook soms nogal snel, dus ik zou willen vragen of de wellicht beschikbare tabel met de investeringen, de provinciespreiding en dergelijke, kan worden overgezonden naar alle leden van de commissie.

Wat u zei over de Vlaamse Rand, vind ik heel jammer. Ik ben zelf niet van de Vlaamse Rand, maar wel van vlakbij de Vlaamse Rand. Ik vind het uiteraard jammer te vernemen dat daar geen reactie op gekomen is. Het is dus zeker een goede zaak om toekomstgericht de oproep nog beter bekend te maken. Hopelijk kan daar toekomstgericht een projectoproep losgemaakt worden. Het is toch wel heel belangrijk dat in de Rand rond Brussel nog in bijkomende bebossing wordt voorzien.

Ons uitgangspunt blijft nog altijd, vandaar dat ik er in mijn vraag op heb gedoeld, om zo veel mogelijk privé-eigenaars te motiveren en te stimuleren om zelf te gaan bebossen als ze dat willen. Er ligt nog heel veel potentieel. Vanuit het beleid moeten we daar nog werk van maken. Er liggen nog heel veel mogelijkheden.

Ten slotte nog een vraag die heel veel mensen stellen aan lokale besturen. Vandaag zijn heel wat terreinbeherende verenigingen en ook het ANB misschien wel de grootste ontbossers. Ik heb dat ook in mijn eigen gemeente gezien. Ze hebben daar een heel groot bos gekapt, wat tot heel veel ongenoegen heeft geleid bij de bewoners. De juiste communicatie werd ook niet gevoerd om de mensen te laten verstaan dat er een specifieke reden voor was. Minister, misschien is het ook wel interessant om daar cijfers over te hebben. Ik heb daar zelf geen zicht op. Ik heb vernomen dat er in Roerdomp 15 hectare zou worden gekapt. Hebt u daar meer zicht op? We moeten dat goed in het oog houden.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Minister, ik wil u feliciteren met het besteden van die 10,5 miljoen euro die in het fonds zaten. Op zich is dat een goede zaak. We hebben lang genoeg gezaagd dat het zou gebeuren. Dus, als het gebeurt, zoveel te beter. Ik heb wel twee bedenkingen en een vraag bij wat er nu is aangekondigd.

Met die 215 hectare hebt u ongeveer 10 procent van wat er volgens het Rekenhof bestaat aan achterstand inzake herbebossing ingehaald. In het beste geval hebt u 10 procent van de achterstand ingehaald. Het Rekenhof sprak van een kleine 2000 hectare achterstallige herbebossing of boscompensatie. Dat is iets meer dan 1 op 10, maar als oppositie rond ik af naar beneden. Plus est en vous.

Minister, u hebt de spaarpot leeggeschud die er niet had moeten zijn, maar daarmee is de achterstand niet ingehaald. De achterstand inzake het uitgeven van geld is ingehaald, maar de achterstand inzake het realiseren van doelstellingen allesbehalve. We hebben het hier over aankoop van grond. Ik heb hiervan begrepen dat de grote meerderheid nog niet is aangekocht, maar ik wil geloven dat dat zal gebeuren. Ik stel voor dat we dat op de voet volgen in deze commissie, en dat zullen we uiteraard doen. Minister, is er een einddatum gepland voor de verwerving van die 215 hectare? Vanwaar zal het geld komen om effectief te herbebossen? Ik heb mijn nota's bij van de hoorzitting met mevrouw Evenepoel, die ons van alles is komen wijsmaken – ik gebruik haar woorden – en daarin is sprake van een volledige kost van herbebossing, dus aankoop van de grond plus herbebossing. Het gaat om bedragen van ongeveer 65.000 euro per hectare. Voor die 215 hectare spreken we over een bedrag van 14 tot 15 miljoen euro. We komen dus 4 tot 5 miljoen euro te kort voor daar bomen zullen staan op de grond, die misschien zal worden aangekocht.

Minister, wanneer zal de grond effectief zijn aangekocht? Met wiens geld en wanneer zult u daar dan bomen op planten? Daar is geen woord over gezegd. U hebt aangekondigd dat u die grond gaat kopen, maar die bomen zullen niet vanzelf komen. De ervaring en ook een van de opmerkingen van het Rekenhof is dat er misschien wel grond is, maar dat er geen bomen op groeien.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord

Valerie Taeldeman (CD&V): Ik wil nog even een positieve klemtoon leggen op de concrete stappen die werden gezet. De regering heeft vorige vrijdag een verhoging van de bijdrage voor het bosbehoud goedgekeurd met het oog op een adviesvraag aan de Raad van State. In het verleden hebben we in deze commissie al een berekening gemaakt. Mocht men toen een indexering hebben uitgevoerd, dan kwam men nog niet aan het bedrag dat de regering nu heeft voorgesteld van 3,5 euro per vierkante meter. Het is goed om dat nog eens te beklemtonen.

Tijdens de begrotingsbesprekingen in november werd erop gewezen dat het volledige bedrag uit het Bossencompensatiefonds in 2017 integraal zal worden vastgelegd met een betaling die zal worden gespreid over 2017, 2018 en 2019. Daardoor zal het historische saldo tot nul worden afgebouwd.

Minister, de regionale landschappen en bosgroepen worden heel belangrijk in dit verhaal. Ze kunnen deelnemen aan projecten en voorstellen indienen voor potentiële locaties voor bebossing. Het is de bedoeling dat er een samenwerkingsovereenkomst komt tussen het ANB en de provincies voor de financiering. De bosgroepen, de regionale landschappen en de provincies zullen werken aan de hand van een generiek plan dat zal worden ingediend bij het ANB. Tijdens de begrotingsgesprekken in november is dat hier op die manier toegelicht. Wat is de stand van zaken van dit generiek plan? Wanneer kunnen we daar iets van verwachten?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Dank voor de lovende woorden over de beslissingen die we hebben genomen. Er zijn mensen die vinden dat het allemaal wat meer zou mogen zijn, maar in 2001 heeft paars-groen natuurlijk de beslissing genomen om de bijdrage voor boscompensatie te verlagen. Daardoor is er jarenlang te weinig geld binnengekomen. Ik kan dat alleen maar vaststellen en betreuren, maar dat is

nu eenmaal de situatie. Feit is dat we de pot van het Bossencompensatiefonds al twee keer helemaal hebben leeggemaakt. We zijn dus aan een inhaalbeweging bezig. Niet alleen maken we de historisch opgebouwde reserve leeg, we hebben ook beslist om de bijdrage te verhogen naar 3,5 euro per vierkante meter. Dat zijn twee belangrijke beslissingen.

Het gaat inderdaad over het aankopen van gronden. Tot nog toe is er altijd zo gewerkt. Natuurlijk moet eerst wel de beslissing worden genomen dat er kan worden aangekocht en mag worden onderhandeld. Het vraagt natuurlijk wat onderhandelingen en als overheid moeten we een beetje voorzichtig zijn. Als we plotseling alle informatie zomaar vrijgeven, kan er niet meer worden onderhandeld en zal de prijs nog maar eens sterk worden opgedreven. Dan kunnen we in Vlaanderen nog minder bebossen. Er moet dus een bepaalde procedure worden gevolgd, er moet worden onderhandeld en we moeten daar maximumbedragen op zetten. Dat is nu eenmaal de manier waarop wordt gewerkt. In de meeste gevallen kunnen we de gronden verwerven en worden ze inderdaad ook bebost. Dat gebeurt met de middelen van het Agentschap voor Natuur en Bos. Zij voeren de bebossing effectief uit. Private eigenaars moeten dat natuurlijk zelf doen, maar ze kunnen wel een beroep doen op subsidies om de bebossing betaald te krijgen.

Mijnheer Vandaele, u vraagt naar de verhouding tussen wat is binnengekomen en aan machtigingen is gegeven enerzijds, en wat is binnengekomen in het Boscompensatiefonds en wat we daarmee kunnen realiseren anderzijds. Dat stond niet in uw vraag en die gegevens moet ik dus even bij mijn diensten opvragen. Ik zal hun vragen of zij dat kunnen nagaan. Er zijn natuurlijk ook verschillende compensatiefactoren. Ik veronderstel dus dat ze alle dossiers van jaren moeten screenen. Ik zal navragen of ze dat kunnen berekenen.

Mevrouw De Vroe, uiteraard wordt er voor natuur ontbost. Ik vind dat ook zeer jammer en moeilijk om uit te leggen. Destijds werd in het natuurbeleid die keuze gemaakt. We zijn vooral aangemeld niet als een bosregio, maar als een heideregio. We moeten heel wat heideherstel doen en daarvoor inderdaad bossen kappen. Of de grootste ontbosser ANB is of Natuurpunt, laat ik in het midden. Ik zal de laatste stand van zaken nog eens opvragen.

Hoe gebeurt dat? Meestal zit het ook in beheersplannen en wordt het daarin geïntegreerd. Op die manier wordt ontbossing meegenomen in een globaal beheersplan. Dat is inderdaad een consequentie van het beleid dat op die manier Europees is aangemeld. We moeten aan herstel doen, maar er zijn ook soortenbeschermingsprogramma's in het kader waarvan we moeten bebossen om bepaalde diersoorten een nieuwe biotoop te geven. Dat is allemaal heel moeilijk uit te leggen en er is altijd een beetje een spanning geweest tussen natuur en bos. Dat is de voorbije jaren ook duidelijker geworden en is prominent aan de oppervlakte gekomen. We moeten vooral proberen dat te overstijgen en ervoor zorgen dat we in Vlaanderen voldoende bos hebben en inzake natuurherstel onze Europese verplichtingen nakomen. Trouwens ook voor bos hebben we bepaalde verplichtingen na te komen.

Het grote probleem is de opportuniteiten aan te grijpen. Als we met projectenopropen werken, zijn we voor een stukje afhankelijk van wat van onderuit wordt aangemeld. Het komt erop aan misschien een beetje alerter te zijn voor opportuniteiten. Schaarste aan ruimte om alle projecten te realiseren is het grootste knelpunt waarmee we geconfronteerd zijn. Hadden we massaal veel ruimte, dan was het veel makkelijker om de prijzen nog naar beneden te halen en nog veel meer te realiseren. Dan was het op het terrein allemaal wat eenvoudiger. Tal van factoren bepalen dus het bosbeleid in Vlaanderen.

Ik denk dat we een belangrijke stap vooruit hebben gezet. We hebben daarover hier in de commissie al vaak goed en constructief van gedachten gewisseld. Stap voor

stap gaan we vooruit, maar het blijft een aandachtspunt ervoor te zorgen dat bebossen aantrekkelijk blijft, ook voor particulieren. Als we een te scherp ontbossingsbeleid voeren, ben ik bang – ik heb het al een paar keer gezegd – dat we de bebossing door particulieren tegenhouden. We moeten daar voorzichtig mee zijn. Ik geloof ook sterk in het stimuleren van initiatieven om ervoor te zorgen dat ons bosbeleid niet alleen vanuit de overheid, maar ook samen met particulieren gestalte kan krijgen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Dank, minister, dat u nog eens wilt nakijken hoeveel gekapt werd om aan 10,2 miljoen te geraken waarmee we nu 215 hectare bebossen. Collega Tobback waande zich even weer minister en probeerde zelf het antwoord te geven door te verwijzen naar het rapport van het Rekenhof dat spreekt over 2000 hectare achterstand, maar dan weten we nog niet wat er allemaal in die 2000 hectare zit. Zijn dat allemaal compensatieplichtige oppervlaktes of is dat het geheel? Goed dat u er dus nog eens naar kijkt, minister.

Ik ben in elk geval blij dat deze piste behouden blijft en dat men er niet voor heeft gekozen om de middelen te verdelen onder de gemeenten of wat dan ook, wat op een bepaald moment ook aan de orde is geweest. Ik denk dat dit inderdaad de juiste keuze is.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Ik wil nog even mijn vraag herhalen over de beschikbare tabel van de investeringen. Is het mogelijk om die te verkrijgen? Ik hoop dat die alsnog aan de commissieleden kan worden bezorgd.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de mogelijkheid om te opteren voor de beste beschikbare techniek bij langlopende vergunningsaanvragen voor windturbines – 932 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Minister, een exploitant dient over zowel een bouw- als een milieuvergunning te beschikken vooraleer er met de bouw van een windmolen of windmolenpark kan worden begonnen. Tot op heden zijn die bouw- en milieuvergunningen gekoppeld, wat betekent dat beide vergunningen pas definitief worden verleend of geweigerd na een uitspraak in de laatste beroepsprocedure, indien van toepassing. In de praktijk zijn er voorbeelden van projecten die na vijf jaar of zelfs langer nog steeds niet over de nodige vergunningen beschikken, waardoor er niet kan worden gestart met de bouw en exploitatie van een windturbine.

De technologische ontwikkelingen gaan echter razendsnel en voor windturbines is dat niet anders. Dat betekent dus ook dat een vergunningsaanvraag van vijf jaar geleden gebaseerd is op ondertussen verouderde technieken. De huidige procedures laten echter niet toe dat de exploitant, na toekenning van de nodige vergunningen, de windturbines uit de oorspronkelijke aanvraag kan vervangen door meer performante exemplaren.

Deelt u de mening dat door de jarenlang aanslepende procedures uiteindelijk niet geopteerd kan worden voor de beste beschikbare technieken (BBT) op het moment dat er kan worden gestart met de bouw van een windturbine?

Zelfs indien de omgevingsparameters niet wijzigen – de hoogte van de windturbine, de slagschaduw, het omgevingsgeluid – of zelfs verbeteren, bijvoorbeeld in het geval van het omgevingsgeluid, is het voor een exploitant van windturbines niet toegestaan om op basis van de verkregen vergunningen te opteren voor meer performante en efficiëntere turbines. Daarvoor dient de exploitant een aanvraag tot wijziging van de vergunning en milieuvergunning in te dienen, met het risico om weer in een procedureslag verwickeld te raken. Erkent u dat probleem en wilt u een initiatief nemen om het op te lossen?

Het toepassen van de beste beschikbare technieken zou kunnen resulteren in minimale aanpassingen van het oorspronkelijke concept, bijvoorbeeld de ashoogte, vanwege nieuwere, beter presterende of stillere wieken. Met de bestaande vergunningsprocedures zou de aanvraagprocedure moeten worden overgedaan. Bent u bereid om een initiatief te nemen om beperkte afwijkingen toe te staan, indien dat zou resulteren in betere prestaties qua productie en hinder voor de omgeving?

In principe treedt de omgevingsvergunning in werking vanaf 23 februari 2017. Is in de nieuwe procedures in de mogelijkheid voorzien om tijdens een lopende vergunningsprocedure de voorgestelde windturbines te vervangen door meer performante exemplaren, zonder dat de hele procedure opnieuw moet worden doorlopen?

Tot zover mijn vragen, vooral in functie van de wens om steeds meer en betere windturbines te plaatsen op ons grondgebied.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Danen, in het verleden en nu nog steeds kan een beperkte verandering meegedeeld worden aan de vergunningverlenende overheid, waarvan dan al of niet akte kan worden genomen. Dat kan dan ook gelden als vergunning. Het is een heel beperkte procedure, die in de praktijk veel gebruikt wordt. De voornaamste beperkende factor is dat de hinder en het risico niet mogen toenemen, wat logisch is.

Toepassing van betere BBT kan ook met deze heel eenvoudige procedure vergund worden, als er geen probleem is met de randvoorwaarden. Zoals u weet, zal het Milieuvergunningsdecreet en zijn procedure binnenkort tot het verleden behoren en zal er de omgevingsvergunningenprocedure zijn, met een aantal verbeterpunten.

Ten eerste is er het wijzigen van de aanvraag tijdens de procedure. Het is me welbekend dat de Raad van State systematisch de gevallen afstraft waarin de vergunningverlenende overheid een substantiële wijziging heeft toegestaan of op een wijziging van de aanvraag heeft aangestuurd, en dit zelfs wanneer het om een wijziging gaat in het voordeel van de omgeving. Juridisch zijn er geen wijzigingen mogelijk. In de huidige stand van de wetgeving is het onmogelijk om vergunningsaanvragen tijdens de procedure substantieel te wijzigen zonder een schending van het openbaar onderzoek.

De omgevingsvergunningsprocedure voorziet wel expliciet in de mogelijkheid voor de exploitant om zijn aanvraag na het openbaar onderzoek te wijzigen. In bepaalde gevallen laat het decreet dit zelfs toe zonder een herneming van het openbaar onderzoek. Dat is het geval indien de wijziging tegemoetkomt aan de bezwaren die tijdens het openbaar onderzoek zijn ingediend of aan de adviezen, ze geen afbreuk doet aan de bescherming van mens of milieu of goede ruimtelijke ordening en ze geen kennelijke schending van de rechten van derden met zich meebrengt. In het andere geval zal de bevoegde overheid een nieuw openbaar onderzoek kunnen toestaan.

Ik wil u ook wijzen op de essentie van de omgevingsvergunning, namelijk de integratie van bouw- en milieuaspecten. Voor het bouwen en het exploiteren van een windturbine zal na de inwerkingtreding van de omgevingsvergunning slechts

één vergunningsaanvraag ingediend worden. Die aanvraag zal één geïntegreerde procedure doorlopen met één openbaar onderzoek en één adviesronde en zal resulteren in één beslissing. Naast de evidente voordelen van een geïntegreerde behandeling en een verkorting van de globale 'time to permit', biedt de integratie ook het voordeel dat er een wederzijdse koppeling ontstaat, zodat we niet meer te kampen hebben met die vervalregeling, die vaak speelt voor windturbines.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Bedankt, minister. Ik hoop dat met de omgevingsvergunning een aantal zaken inderdaad vereenvoudigd en duidelijker kunnen worden, zodat dit soort projecten op een gemakkelijkere manier gerealiseerd kunnen worden.

Is het zo dat er met de omgevingsvergunningen gemakkelijker afwijkingen kunnen worden toegestaan, indien dat tot minder hinder leidt? Of is de situatie gelijkwaardig aan wat in het verleden van toepassing was?

Ik zal mijn vraag herhalen. In het geval dat de windmolenbouwer in de loop van de rit vaststelt dat hij andere en betere molens kan plaatsen, bijvoorbeeld molens die tot minder geluidshinder aanleiding geven, is het dan gemakkelijker om die aanpassingen te doen in de loop van de rit dan vroeger het geval was, of blijft dat even problematisch?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Eerst en vooral dank aan collega Danen voor de interessante vraag. Ze is inderdaad zeer terecht. Zoals de minister aanhaalt, biedt de omgevingsvergunning in dat kader heel veel mogelijkheden en oplossingen.

Minister, ik heb nog een drietal ophelderingsvraagjes. Begrijp ik het goed dat men de aanvraag in het kader van een procedure tegen een omgevingsvergunning ook kan wijzigen tijdens procedures bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen? In dat geval, is men dan nog gedekt door de project-MER of moet men heel de MER-procedure dan opnieuw beginnen? Is dit al aan bod gekomen op de werkgroep Fast Lane?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Danen, in de omgevingsvergunning zijn er effectief meer mogelijkheden om gaandeweg in de procedure bijstellingen te doen, maar altijd met de randvoorwaarde die ik daarnet heb genoemd, dat het alleen ten goede komt van het milieu, de omgeving of de hinder die er is.

Collega Ronse, het is zo dat het om een procedure bij de Raad van State gaat. Bij vergunningbetwistingen moet ik eens nagaan of het daar expliciet geldt. Daar kan ik niet direct een antwoord op geven.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Valerie Taeldeman aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de impact van de natuur op de gezondheid – 940 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, milieu en natuur hebben ongetwijfeld gevolgen voor onze gezondheid. Denk maar aan chemische stoffen, de concentratie van fijn stof, ozonpieken enzovoort.

Onlangs las ik in de krant dat er een interessant initiatief werd gelanceerd door minister Vandeurzen, waarbij werd aangekondigd dat hij een onderzoek zal laten uitvoeren naar de impact van het milieu op het lichaam. Daarvoor zou er de komende drie jaar 2,8 miljoen euro worden uitgetrokken. Minister Vandeurzen zou twee initiatieven willen monitoren wat betreft de impact van het milieu op onze gezondheid. Het eerste luik gaat over leefomgeving en mobiliteit. Een tweede onderzoek gaat meer specifiek in op de rol van het milieu bij ziektes waarmee de Vlaming naar zijn huisarts trekt.

Natuur in de buurt heeft een gunstige invloed op de mentale en de lichamelijke gezondheid. Uit onderzoek blijkt dat mensen die in een groene omgeving wonen, minder vaak naar de huisarts gaan, ze komen meer tot rust en ze worden creatiever en productiever bevonden.

Op internationaal vlak zijn tal van studies en onderzoeken uitgevoerd over de relatie tussen natuur en gezondheid. Via de Hoge Gezondheidsraad zou op vraag van de minister advies gevraagd kunnen worden over de stand van zaken betreffende de internationale kennis over de impact van natuur op de gezondheid.

Collega's, ik denk dat wij allemaal in de commissie Leefmilieu geconfronteerd worden met opmerkingen of vragen om meer groen in de buurt te realiseren en meer in te zetten op concrete projecten. Aan de andere kant is er ook de vraag om de wetenschappelijke kennis die de impact van milieu of natuur op onze gezondheid heeft, op een of andere manier te bundelen zodat we daarmee aan de slag kunnen.

Minister, is er een bereidheid om vanuit de Vlaamse Regering een advies te vragen aan de Hoge Gezondheidsraad inzake de internationale kennis betreffende de impact van natuur op de gezondheid? Ik wil eens polsen of er interesse of bereidheid is om die vraag voor te leggen aan de Hoge Gezondheidsraad. Ik wil ook eens polsen naar concrete acties op het vlak van natuur en gezondheid die vanuit uw beleidsdomein worden gepland.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Taeldeman, een dergelijke adviesaanvraag wordt in samenspraak met mijn collega bevoegd voor het welzijn overwogen. Momenteel is er een overleg tussen het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) en de diensten van mijn collega-minister Vandeurzen, maar er is nog geen beslissing over genomen. Het is ook wel wat specifiek dat een Vlaamse overheid een advies gaat vragen aan de Hoge Gezondheidsraad. Daarom denk ik dat een en ander wordt afgewogen.

We hebben ook heel veel eigen expertise en we plannen heel wat concrete acties inzake natuur en gezondheid.

In januari 2016 werd gestart met een nieuw steunpunt, het Steunpunt Milieu en Gezondheid. Het onderzoekt de relaties tussen gezondheid en het leefmilieu. Het onderzoek van de relaties tussen groene ruimte, dus met inbegrip van natuur en gezondheid, maakt daar deel van uit. Een doelstelling van deze taak binnen het steunpunt is onderzoeken in hoeverre de nabijheid en de toegankelijkheid van groene, blauwe en grijze infrastructuren en landbouwgebieden impact hebben op de inwendige chemische blootstelling en op de biologische parameters die met gezondheidseffecten gerelateerd zijn. Er zal ook onderzocht worden of nabijheid van groene ruimte blootstelling aan stress kan verminderen en cognitieve functies, zoals geheugen, aandacht en visuele performantie, kan verbeteren. In de loop van 2017 zal het onderzoeksplan worden geconcretiseerd. De resultaten worden verwacht tegen het einde van de looptijd van het steunpunt, namelijk tegen 2020.

Naast onderzoek is het natuurlijk zeer belangrijk om actie te ondernemen op het terrein, en dat doen we ook. Door natuur in de buurt van mensen te brengen,

dragen we rechtstreeks bij tot hun gezondheid. We hebben heel wat projectoproepen: 'Natuur in je buurt', 'Pimp je speelplaats' en andere initiatieven van het ANB, bijvoorbeeld onze natuur toegankelijk maken voor sporters.

Met de studie 'Daarom groen! Waarom u wint bij groen in uw stad of gemeente' focussen we met goede voorbeelden en praktijken op de lokale besturen. Ik voorzie ook in een vorming voor lokale overheden over de uitbouw van groen-blauwe netwerken.

Daarnaast wil ik groen-, water- en mobiliteitsbeleving laten samenkomen. Ik startte een pilootproject met drie gemeenten die groene functionele belevingstrajecten voor fietsers en wandelaars uitstippelen. De mogelijkheden om in een gemeente met een minimale financiële inspanning onderbenutte inrichtingen om te vormen tot kleine oases van groen, water en rust is de bedoeling van dit project.

Ook tuinen, openbaar domein en bedrijventerreinen kunnen ecologisch en groener worden gemaakt. Daar zijn we ook mee bezig. Het voorbije jaar deed ik een voorstudie naar de ontwikkeling van een tuinmonitor, waarbij alle kansen, knelpunten en stakeholders onder de loep werden genomen. In navolging hiervan wens ik de ontwikkeling van de tuinmonitor op te starten, samen met een wervend stakeholderproces.

Mevrouw Taeldeman, we zijn er dus volop mee bezig. We hebben er zelf ook al onderzoek naar gedaan omdat we er absoluut in geloven.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Dank u wel, minister, ook voor het overzicht dat u hebt gegeven en dat duidelijk maakt dat er op het vlak van milieu en gezondheid wordt ingezet op onderzoek, en dat er ook wordt gewerkt aan acties op het terrein, waar de focus ligt op een aantal zaken die door lokale besturen kunnen worden geïmplementeerd, en dat er ook wordt ingezet op pilootprojecten. Ik heb ook begrepen dat het overleg lopende is tussen Welzijn en Natuur en het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO), wat betreft het advies aan de Hoge Gezondheidsraad. We zullen dus nog even afwachten wat daar het gevolg van zal zijn.

Voorzitter, misschien is het interessant om het nieuwe Steunpunt Milieu en Gezondheid eens uit te nodigen naar een gezamenlijke commissie Welzijn en Leefmilieu en Natuur, om eens te horen waarmee zij bezig zijn. Zo kunnen we op de hoogte worden gebracht van het onderzoeksplan dat de minister hier heeft besproken.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Ik ben blij te horen dat het Steunpunt Milieu en Gezondheid een nieuwe start kent. Er was al zoiets in het verleden, dacht ik. Ik begrijp dat ze heel wat eigen onderzoek zullen doen. Ik juich dat toe. Er bestaat ook heel wat ander, Vlaams en Belgisch maar ook internationaal onderzoek. Ik hoop dus dat het steunpunt datgene wat bestaat, zal verwerken in wat het doet, en mogelijk beleidsadviezen zal geven. Ik kijk ook uit naar de commissievergadering waar zij hun werkzaamheden zullen voorstellen. Ik hoop dat we daar tot een dialoog en gedachtewisseling kunnen komen. Zo kan er mogelijk ook bijsturing komen in hun werkzaamheden.

De voorzitter: Mevrouw van der Vloet heeft het woord.

Tine van der Vloet (N-VA): Ik volg dit op vanuit de commissie Welzijn. Daar zien we vaak dat de groenezorginitiatieven een positieve invloed hebben op de gezondheid bij mensen met een beperking en bij mensen met een geestelijke gezondheidsbeperking. Daarom ben ik even komen luisteren om te horen wat jullie hierrond in Vlaanderen zullen doen. Mevrouw Taeldeman, u merkt terecht op dat

er al veel internationale studies zijn, maar dat er in Vlaanderen toch heel wat ontbreekt. Ik ben blij te horen dat er in de toekomst aan zal worden gewerkt.

Het Steunpunt Milieu en Gezondheid is aan bod gekomen. Zij meten inderdaad van alles, maar heel vaak de negatieve effecten. Ik denk aan de impact van de luchtkwaliteit op de tieners. Het zou echter mooi zijn dat zij ook de positieve punten wat meer onder de aandacht zouden brengen. Zo zijn er bijvoorbeeld de preventieve gezondheidsdoelen van minister Vandeurzen. De trend om natuur en milieu steeds meer op een negatieve manier te benaderen, zou moeten kunnen worden omgebogen door de positieve onderzoeken die het Steunpunt Milieu en Gezondheid zou kunnen uitvoeren. Dat zou op zich wel een heel goed instrument zijn.

U had het over 'Pimp je speelplek' voor de scholen. Deze projecten zouden kunnen worden uitgebreid naar de zorgaanbieders. Wordt eraan gedacht om bij een bouw of verbouwing de groennormen op te leggen bij de zorgaanbieders, bijvoorbeeld bij scholen of crèches?

'Vlaanderen in beweging' is een project van uw collega-minister Vandeurzen. De natuur is er niet aan gekoppeld, maar het is een heel klein aspect dat op zich wel heel gemakkelijk kan worden ingevoerd. Wordt daar momenteel over nagedacht? U zegt dat nu bij de Hoge Gezondheidsraad wordt gekeken naar de wisselwerking tussen welzijn en leefmilieu, maar is er ook bij projecten een wisselwerking tussen welzijn en leefmilieu, zoals bijvoorbeeld bij het project 'Vlaanderen in beweging'?

Er wordt in overleg bekeken of er een advies wordt gevraagd aan de Hoge Gezondheidsraad. Is er een timing voorzien voor de beslissing of de vraag al dan niet wordt gesteld?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Uiteraard heb ik een positief antwoord ontvangen van de minister. Natuur en gezondheid gaan uiteraard hand in hand. Uiteraard zijn onderzoeken goed, maar daartegenover staat het engagement om er nadien effectief acties mee te ondernemen. Ik herinner me dat in een commissie in november de minister studies van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) heeft bevestigd en erkend. De VMM had langsheen drukke gewestwegen en 'street canyons' een verhoogde concentratie aan stikstofoxide gemeten. Die metingen zijn gebeurd en erkend in de commissie. Mijn collega Lydia Peeters volgt vooral het ruimtelijkeordeningsbeleid op, maar ik vroeg me af hoe de minister daar effectief mee omgaat inzake ruimtelijkeordeningsbeleid?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Er is geen concrete timing.

De vraag naar de koppeling van welzijnsprojecten en natuur kan al in de praktijk en gebeurt ook wel. De oproepen die we hebben, zijn daar ook naar gericht. Misschien moeten we het nog meer bekend maken in het welzijnsmilieu. Het is misschien nog te weinig bekend, hoewel het een van de klemtonen is in het welzijnsbeleid.

Wat betreft de vraag naar hoe men in de ruimtelijke ordening omgaat met omgeving, is het zo dat als er milieueffectenrapporten en dergelijke worden opge maakt, daar uiteraard rekening mee wordt gehouden en er alternatieven worden bekeken. Dat speelt door in de planning. Heel concreet zijn er bij vergunningen adviezen van de diensten – onder andere wat de luchtkwaliteit betreft – die telkens mee in het dossier zitten en mee beoordeeld worden.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Als slot: in de zeer verdichte regio in Vlaanderen, in vergelijking met andere Europese regio's, zullen de thema's natuur en gezondheid, natuur in de verbinding met de zorgsector, natuur en kinderen, heel belangrijk worden. We kunnen daar heel mooie, positieve projecten rond opstarten. Ik ben blij dat de minister zegt dat het Steunpunt Milieu en Gezondheid nieuw leven is ingeblazen. De financiering en de werking van dat steunpunt worden voortgezet. Daarom mijn vraag om het steunpunt ook in deze commissie uit te nodigen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over een mogelijke vertraging voor de integratie van de plan-MER- en RUP-procedure – 945 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Net voor het zomerreces 2016 hebben we het mooie decreet goedgekeurd dat de plan-MER-procedure (milieueffectenrapport) en de RUP-procedure (ruimtelijk uitvoeringsplan) integreert. Dat was zeer erg nodig voor onze ruimtelijke ordening. Het is ook een belangrijke pijler in de omgevingsplanning. Het is ook een kroon op wat volgt na de omgevingsvergunning.

Het is zeer belangrijk dat dit decreet zo snel mogelijk in werking treedt. Daarom hebben we vanuit de meerderheid een amendement ingediend om de inwerking-tredingsdatum sneller te laten verlopen dan in het decreet was bepaald, namelijk op 1 februari 2017.

Het uitvoeringsbesluit werd op 9 december goedgekeurd. Ook door de regering werd de startdatum op 1 februari vastgeprikt. Het dossier is nu voor advies naar de Raad van State. Vorige week verscheen een onheilspellend bericht op de website van Ruimte Vlaanderen dat de datum van 1 februari onhaalbaar zou zijn.

Wat is de stand van zaken? Is het advies van de Raad van State op het uitvoeringsbesluit al binnen? Waren er opmerkingen van de Raad van State? Wanneer zal het uitvoeringsbesluit goedgekeurd worden?

Waarom is 1 februari onhaalbaar, zoals aangegeven is op de website van Ruimte Vlaanderen? Is dit uitstel reeds besproken in de Vlaamse Regering?

Welke overgangsregeling zal voorzien worden voor opgestarte RUP's, bijvoorbeeld, waar de gemeente al een ontwerper heeft aangesteld en zo meer en waar alles nog werd gedaan op basis van de bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO), maar er nog geen plenaire vergadering is geweest? Kunnen zij dat dan al doen, ingeschat op het feit dat het geïntegreerd is, of moeten ze het nog volgens de klassieke procedure doen?

Op welke manier werden lokale besturen en professionele planners op de hoogte gebracht van de ingrijpende wijzigingen? Wat was hun reactie? We moeten op zijn minst duidelijkheid en continuïteit aan de gebruikers verschaffen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: We hebben pas advies van de Raad van State gekregen op 20 januari. Dat moet nu nog worden beantwoord. De opmerkingen handelen voornamelijk over een onduidelijkheid in het gebruik van de term 'instanties', de keuzemogelijkheid voor het te volgen traject in de overgangsbepaling, en enkele

juridisch-technische opmerkingen. De inwerkingtreding van de decreetswijzigingen van 1 juli 2016 op 1 februari 2017, zoals voorzien in het eerder goedgekeurde ontwerp van besluit, lijkt dus moeilijk, vooral omdat we het advies van de Raad van State heel laat hebben ontvangen. De opmerkingen worden nu verwerkt.

De opmerkingen worden nu verwerkt, en dat zal hopelijk snel aan de Vlaamse Regering kunnen worden voorgelegd. Daarenboven hebben de lokale overheden tijdens de laatste infosessie van 13 december 2016 gewezen op de tijd die ze nodig hebben om zich voor te bereiden op de uitvoering van de nieuwe procedure. Zeer veel lokale overheden laten de opmaak van ontwerp-RUP's, alsook de plan-MER-screenings en eventueel het ontwerpplan, uitvoeren door externe organisaties, zoals intercommunales en gespecialiseerde studie bureaus. Ze doen dit met raamcontracten en andere verbintenissen.

De decreetswijzigingen impliceren een herziening van deze contracten en nieuwe aanbestedingen. Dit vraagt onderhandelingstijd, hetgeen wellicht te kort is met de voorgestelde datum van 1 februari 2017. Om die reden vragen ze meer tijd. Rekening houdend met die vraag en het laattijdig advies zal ik bij de besprekingen over het ontwerp van besluit aan de Vlaamse Regering een voorstel van inwerkingtredingsdatum doen.

De overgangsmaatregelen die nu zijn gepland in het ontwerp van besluit zijn tweërlei. Artikel 26 bepaalt dat RUP's waarvoor een formele procedure is gestart met de screening voor de plan-MER-rapportage, en de kennisgeving in het kader van de plan-MER-rapportage, die volledig is verklaard vóór 31 januari 2017, de huidige RUP-procedure moeten volgen.

Een andere bepaling in artikel 26 zegt dat de RUP's waarvoor reeds een goedgekeurd plan-MER werd opgemaakt, toch de nieuwe RUP-procedure kunnen volgen door opnieuw een plenaire vergadering te organiseren waarop deze nieuwe procedure dan wordt gekozen. Hierdoor wordt het goedgekeurde plan-MER terug een ontwerp-plan-MER.

Op welke manier heb ik lokale besturen op de hoogte gebracht? Er wordt door de bevoegde administraties, het departement Ruimte Vlaanderen en het departement LNE, al uitgebreid gecommuniceerd. Er zijn infosessies en er is een handleiding. Eind februari organiseert de Vlaamse overheid een studiemiddag. Er is recentelijk een studie opgestart over de mogelijkheden van nieuwe en toekomstgerichte participatie in overheidsprocedures zoals het RUP en de milieueffectrapportage. Participatie is een heel belangrijke pijler in het kader van RUP-procedures.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, ik begrijp dat het laattijdige advies van de Raad van State en gemeenten die vragende partij waren om meer tijd te krijgen om samenwerkingsovereenkomsten over de toewijzing van wie het RUP en het plan-MER zal opmaken ten dienste van hen, redenen zijn voor de vertraging. We hebben in het parlement een amendement gemaakt speciaal om dat vroeger in werking te laten treden. Die gemeenten wisten toen toch al dat dit decreet op komst was. Ik hoop dat we met de gemeenten duidelijke afspraken kunnen maken zodat we een nieuwe inwerkingtreding kunnen bepalen. Het is belangrijk voor veel investeerders en projecten dat de integratie met een RUP er snel komt.

Minister, is het mogelijk – zoals u vrijdag hebt aangekondigd – gemeenten die wel klaar zijn, de mogelijkheid te geven om te starten met de omgevingsvergunning? Ik vraag me af hoeveel gemeenten al klaar zijn. Dat zou al een eerste stap kunnen zijn.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Ronse, ik zal dat juridisch laten bekijken. Als er een mogelijkheid is, kunnen we dat misschien doen. Het moet juridisch wel kunnen, natuurlijk. Dit kan een stimulans zijn om dit snel te implementeren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over nieuwe moeilijkheden in het vergunningentraject voor windturbineprojecten – 948 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, tijdens de plenaire vergadering van 22 december zei minister Tommelein dat hij overlegt met zijn federale collega's over de problemen voor de inplanting van windturbines. Binnen het domein van Defensie is een werkgroep opgestart. Er zou ook een brief zijn gestuurd naar federaal minister Bellot en Belgocontrol in verband met de houding en de adviezen inzake burgerluchtvaart.

Blijkbaar zijn er echter ook andere en nieuwe problemen die investeringen in bijkomende windturbineprojecten bemoeilijken. Eind december heeft de Vlaamse WindEnergie Associatie (VWEA) in een persbericht verwezen naar de buienradar van het KMI in Jabbeke, mijn geboortedorp. Blijkbaar hanteert het KMI in adviezen een uitsluitingszone van 5 kilometer rond de radar, als betrof het een luchtradar.

Minister, bent u op de hoogte van de problematiek met betrekking tot de buienradar van het KMI in Jabbeke? Zo ja, hoe gaat u hiermee om? Op basis van welke regelgeving geeft het KMI advies ten aanzien van bouw- of milieuaanvragen voor nieuwe windturbineprojecten? Is dat advies bindend voor de vergunningverlenende overheden? Zijn er nationale of internationale voorschriften die dergelijke uitsluitingszones opleggen ten aanzien van buienradars? Is er reeds een antwoord vanuit het kabinet-Bellot of Belgocontrol om samen te kijken hoe een en ander positief kan evolueren? Een buienradar mag toch geen windturbine en groene, gezonde energie in de weg staan.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik ben inderdaad op de hoogte van deze problematiek. De radar vormt al vele jaren samen met de luchthaven van Oostende een belemmering voor veel windturbineprojecten daar in de omgeving. De beoordeling die de vergunningverlener op gewestelijk niveau maakt, is telkens een afweging van verschillende belangen op basis van de uitgebrachte adviezen. Het advies van het KMI speelde een rol in windturbinedossiers in Brugge, Oostkamp en Blankenberge.

Vanuit de cel VIP van het departement Ruimte Vlaanderen is er een overleg met de betrokken autoriteit om na te gaan wat de mogelijkheden zijn, wat wel of niet kan, omdat dit toch wel zeer beperkend is. Veiligheid is heel moeilijk om van af te wijken. Als er ooit iets gebeurt, ligt de verantwoordelijkheid bij degene die adviezen over veiligheid naast zich neerlegt. Dat is altijd een heel delicate zaak.

De afspraak is dat het departement Ruimte Vlaanderen advies vraagt over windturbineprojecten die worden opgericht tussen een straal van 5 kilometer en 20 kilometer van de meteoradar in Jabbeke. In de zone tot 5 kilometer zijn geen windturbines haalbaar. Die afspraak kwam er op vraag van het KMI. Het is geen wettelijke verplichting. Het KMI hanteert een interne richtlijn over bijkomende verstoring. Aanvragen van windturbines die dwars op hun radar staan, worden strenger beoordeeld dan aanvragen die anders zijn ingepland.

Er zijn geen nationale voorschriften over de uitsluitingszones. Het KMI past voor heel België andere parameters toe, en die zijn gebaseerd op de wetgeving in

Frankrijk. In Europa zijn er andere landen die hiervoor wel een wetgeving hebben, zoals bijvoorbeeld Duitsland, Engeland, Frankrijk en Noorwegen.

De projectleider van de cel VIP binnen het departement Ruimte Vlaanderen heeft samen met gouverneurs Berx en De Witte een overleg gehad met de CEO van Belgocontrol en enkele medewerkers. Op dit overleg werd door Belgocontrol meegedeeld dat het voortaan organisatorisch gaat voor één aanspreekpunt. Tevens was er de belofte dat het in de toekomst de zaken anders zal aanpakken en dit op een meer constructieve manier met een ruimere marge, zonder de veiligheid van het luchtverkeer in gevaar te brengen. Ook wil het een aantal knelpunt-dossiers uit het verleden herbekijken. Daarnaast zal dit overleg met de cel VIP en enkele gouverneurs op korte termijn worden overgedaan bij het directoraat-generaal van de luchtvaart. We blijven dat opvolgen om tot oplossingen te komen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, ik twijfel niet aan uw oplossingsgerichte en pragmatische houding, integendeel. Ik onthaal die met veel plezier, maar ik zit met een dubbel gevoel. Overal in Vlaanderen stel ik vast dat ondernemers, bedrijfsleiders, intercommunales en gemeenten willen investeren in windmolens.

Gisteren zag ik nog een bedrijfsleider die een aanvraag voor een windturbine heeft ingediend en 70 tot 80 procent van de capaciteit voor eigen gebruik zou kunnen aanwenden. Op basis van een windplan zegt de provincie echter dat er minimaal twee windturbines geclusterd moeten staan. In de voorschriften staat dat echter nergens vermeld. Dat is een vacuüm. Ook de uitsluitingszone rond een buienradar van het KMI is een soort spookregel waar eigenlijk geen formele, officiële richtlijnen voor bestaan. Op die manier zijn er duizenden redenen te bedenken om goede windturbineprojecten, groene stroom, in Vlaanderen te vertragen. Het is tijd om op dat vlak echt een paar versnellingen hoger te schakelen om voor eens en altijd klaarheid te scheppen in alle spookregels, zodat we onze ambities inzake groene stroom wel kunnen waarmaken.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Natuurlijk gaat veiligheid voor. 'Safety first' is bijna altijd ook mijn devies. Ik hoor u echter ook zeggen, minister, dat u inspanningen zult doen om tot oplossingen te komen. Aan welke oplossingen denkt u dan om de perimeter te verkleinen? Ik ben vooral een klein beetje achterdochtig wanneer ik u dat hoor zeggen, omdat de eerste vragen over de radars van Defensie al van een jaar of tien geleden dateren. Toen werd ook gezegd dat men zou proberen met Defensie tot een overeenkomst te komen. Ik stel vast er nog altijd met Defensie wordt gepraat om tot een oplossing te komen. Ik hoop dat deze nieuwe gesprekken van kortere duur zullen zijn en relatief snel tot eenduidige afspraken zullen leiden, vooral omdat mensen geen valse hoop mogen krijgen. Als ze denken in de buurt een windmolen te kunnen inplannen en het proces in gang zetten, is het heel wrang wanneer ze moeten vaststellen dat het niet lukt.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: We willen vooral ook komen tot eenduidigheid. Nu verschillen de adviezen afhankelijk van waar we ons in ons land bevinden. Dat is heel eigenaardig, maar dat zit natuurlijk bij degenen die de adviezen moeten geven. De expertise op het vlak van veiligheid zit waar ze moet zitten, bij Defensie. Het is dan ook absoluut niet evident om een advies van Defensie te overrulen en op basis van emoties te beslissen dat de veiligheid in dat bepaalde geval niet belangrijk is. Het is cruciaal dat we goede, betrouwbare adviezen krijgen van de juiste instanties en dat we daarop ook kunnen rekenen. Anders heeft het weinig zin dat we advies vragen. Bovendien moeten de adviezen steek houden.

We moeten ook zorgen dat we in Vlaanderen voldoende kunnen investeren in alternatieve, hernieuwbare energie, en windenergie is daar natuurlijk één stuk van. Ik ben voorstander van versoepeling, maar we mogen niet inboeten op veiligheid. Voor mij is het belangrijk dat we goed afspreken met de betrokken instanties, dat zij goede, eenduidige adviezen geven die gebaseerd zijn op de inzichten die zij hebben. Dan kunnen wij daar ook veel beter mee aan de slag en kunnen we aan initiatiefnemers vooraf meer richting geven. Dan weten zij ook waar ze initiatief kunnen nemen en waar het misschien minder aangewezen is. We moeten de veiligheid, maar ook de hinder voor omwonenden altijd goed in het oog houden als we een vergunning geven. Ik ben pro windmolens, maar cruciaal daarbij blijven de veiligheid en zo weinig mogelijk hinder voor de omgeving.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Tot slot wil ik nog enkele ideetjes meegeven, minister. Waar we nieuwe ruimtelijke plannen maken, kunnen we misschien meteen al nagaan waar er eventueel speciale regels en voorschriften van kracht kunnen zijn. Voor een investeerder is het natuurlijk zeer vervelend wanneer hij op basis van een ruimtelijk uitvoeringsplan concludeert dat een bepaalde investering kan, om daarna geconfronteerd te worden met allerlei bijkomende regels en elementen. Dat is het probleem. Uiteraard staat veiligheid voorop, maar er moet ook transparantie in de regelgeving zijn. Voor een investeerder is er maar één overheid, en dat is dé overheid. Punt aan de lijn. Ik zal u ook steunen om die transparantie erin te krijgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over milieuhandhaving – 956 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): In Vlaanderen zijn er vandaag een 20.000-tal klasse 1-bedrijven, waarvan de milieuvergunningen door de deputaties worden uitgereikt. Voor al deze klasse 1-bedrijven staan de gewestelijke toezichthouders, momenteel 92 voltijdse equivalenten, VTE, in voor de milieuhandhaving. Als we de rapporten en meer bepaald de jaarverslagen van de Vlaamse Hoge Handhavingsraad voor Ruimte en Milieu (VHRM) mogen geloven, houdt 70 procent van deze gewestelijke toezichthouders zich vooral bezig met het toezicht op de Seveso- en GPBV-bedrijven. GPBV's zijn industriële installaties die een grote impact kunnen hebben op het milieu en die onderworpen zijn aan de Europese regels betreffende 'Geïntegreerde Preventie en Bestrijding van Verontreiniging'. Net daarom zijn een goede handhaving en toezicht nodig. Volgens cijfers in verschillende rapporten en plannen van de Vlaamse Hoge Handhavingsraad voor Ruimte en Milieu betekent dit dat er voor het toezicht op de overige 16.000 à 17.000 klasse 1-bedrijven amper 30 VTE's aan gewestelijke toezichthouders voorhanden zijn.

Bij de invoering van de omgevingsvergunning komt ook een declassering van klasse 1- naar klasse 2-bedrijven, waardoor het toezicht voor al die bedrijven overgaat naar de gemeentebesturen. Volgens cijfers van de Hoge Raad zijn er vandaag amper 63 VTE's gemeentelijke toezichthouders milieu en 69 VTE toezichthouders bij de lokale politie. Binnenkort zullen die mensen dus voor de uitdaging staan om 51.000 klasse 2-milieuvergunningen te handhaven.

Met de invoering van de omgevingsvergunning zullen de provincies verantwoordelijk zijn voor de beoordeling van vergunningsaanvragen die voorkomen op de provinciale lijst en de overblijvende klasse 1-inrichtingen.

Ik wil u, minister, een viertal vragen stellen.

Op welke manier kunt u de gemeentebesturen ondersteunen in het nieuwe, uitgebreide takenpakket op het vlak van handhaving van aspecten met betrekking tot ruimtelijke ordening én milieu, in het bijzonder in het licht van de declassering en de toename van het aantal klasse 2-dossiers?

Bent u van mening dat gemeenten voldoende capaciteit en deskundigheid hebben om de handhaving op een correcte en adequate wijze uit te voeren?

Is het uw bedoeling de provincies nog een rol te geven in de handhaving van de omgevingsvergunningen die door de deputaties in eerste aanleg zullen worden verleend, meer bepaald dus de overblijvende klasse 1-inrichtingen en de projecten op de provinciale lijst?

Door de declassering komt er vermoedelijk ruimte vrij bij de gewestelijke milieu-inspectie. Kunnen die mensen, die toch een deskundigheid hebben, op een of andere manier in de milieuhandhaving op lokaal niveau worden ingeschakeld?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Vandaele, de cijfers die u aanhaalt, kloppen niet. Dat wil ik even corrigeren. Niet 70 procent van het gewestelijk toezicht gaat naar Seveso- en GPBV-bedrijven. Hoe zit het dan wel?

De huidige VTE-verdeling tussen de controles van GPBV- en Seveso-bedrijven enerzijds en de controles op de overige klasse 1-bedrijven anderzijds bedraagt eerder 45-55. Het Milieu-inspectieplan 2016 verdeelde de VTE-besteding als volgt: 35 procent van de beschikbare VTE's ging naar de uitvoering van het GPBV-controleprogramma en 10 procent naar de uitvoering van het Seveso-controleprogramma. Dat is dus samen 45 procent en geen 70 procent. Voor de planning 2017 liggen deze cijfers respectievelijk op 33 procent voor het GPBV-controleprogramma en 11 procent voor het Seveso-controleprogramma.

Het grootste deel van de beschikbare tijd, de overige 55 procent, wordt aan het toezicht op de overige klasse 1-inrichtingen besteed. Het gaat daarbij om reactief toezicht, routinecontroles, ketentoezicht, controles op de naleving van REACH en controles op dierlijke bijproducten. Naast al deze controles gebeuren bij de klasse 1-inrichtingen ook nog tal van risicogebaseerde en specifiek gerichte inspectiecampagnes, bij bijvoorbeeld biogasinstallaties, koelinstallaties, ggo's, grondwaterwinningen, afvalverwerkers, houtafvalverbranding, grondreinigingscentra, mobiele brekers, hotspotgebieden fijn stof en schrootverwerkers.

Daarnaast werden tot en met het jaar 2015 ongeveer elf operationele VTE's van de Milieu-inspectie ingezet voor controles bij klasse 2-inrichtingen. Intussen is met de beslissing van de Vlaamse Regering over de kerntaken de afbouw daarvan geleidelijk bezig om tot volledige overdracht te komen. Een beperkt gedeelte van de tijd wordt ingezet voor de ondersteuning van de lokale overheden. Er kan dus niet zomaar gesteld worden dat het gewestelijke toezicht alleen gericht is op GPBV- en Seveso-bedrijven.

Net zoals de ondersteuning waarin voorzien is naar aanleiding van de beslissing van de Vlaamse Regering in het kader van het kerntakendebat, waarbij het planmatig toezicht van klasse 2-bedrijven door de gewestelijke overheid wordt afgebouwd en aan de lokale overheden wordt overgedragen, zal de gewestelijke overheid ook bij deze declasseringsoefeningen structurele ondersteuning bieden aan de lokale overheid. Die ondersteuning door de afdeling Milieu-inspectie kan bestaan uit toelichting, opleiding, het ter beschikking stellen van checklists en sjablonen,

het uitwerken van inspectiecampagnes, ondersteuning op het terrein enzovoort. Ook de opleiding voor de lokale toezichthouder kan daarop worden afgestemd.

Er zijn ook mogelijkheden voor kijkstages. In de praktijk kunnen toezichthouders van de Milieu-inspectie ook op vraag ondersteuning bieden aan de gemeenten. Dat is ook zo ingeschreven in het toezichtrecht voor een gemeentelijke toezichthouder in het Milieuhandhavingsdecreet.

Uit de vele contacten met de lokale besturen blijkt dat de kennis en capaciteit van gemeente tot gemeente inderdaad sterk kunnen verschillen. Heel wat gemeenten en steden doen al prachtig werk in het kader van de milieuhandhaving van klasse 2-bedrijven. Het is verplicht dat elke gemeente moet beschikken over minstens één toezichthoudend ambtenaar. Op slechts enkele uitzonderingen na is dat ook het geval. Qua kennis kan gezegd worden dat de meeste lokale overheden over meer dan 25 jaar handavingservaring bij klasse 2-inrichtingen beschikken. Alle lokale toezichthouders hebben trouwens, vooraleer ze als toezichthouder worden aangeduid, een uitgebreide milieuhandhavingsopleiding gevolgd. Mocht er in sommige gevallen toch een extra deskundigheid noodzakelijk zijn, dan kan er ook een beroep worden gedaan op de expertise van de gewestelijke toezichthouders. Ik ben er dus van overtuigd dat de handhaving op een correcte en adequate wijze zal worden uitgevoerd.

Qua capaciteit wil ik het gestelde probleem nuanceren. De declassering van klasse 1 naar klasse 2 bij de invoering van de omgevingsvergunning houdt naar schatting een toename in van een 5000-tal inrichtingen van klasse 2. Dat betekent ten opzichte van de 51.000 huidige klasse 2-inrichtingen een werklasttoename van 10 procent. Bovendien gaat het vaak over heel gelijksoortige bedrijven, wat de handhaving ook een stuk vereenvoudigt.

De provinciale toezichthouders hebben geen toezichtsbevoegdheid bij klasse 1-inrichtingen, noch bij projecten uit de provinciale lijst. Alleen de specifieke provinciale toezichthouders 'geluid' kunnen toezicht uitoefenen op de geluidsaspecten bij klasse 2- en klasse 3-inrichtingen en bij provinciale projecten die klasse 2- of klasse 3-inrichtingen bevatten. De toezichthouders 'geluid' kunnen bij klasse 1-inrichtingen en bij projecten die een klasse 1-inrichting bevatten, alleen voor de geluidsaspecten vaststellingen doen op basis van zintuiglijke waarnemingen en zaken onderzoeken.

De relatief beperkte ruimte die vrijkomt door de declassering, zal door de afdeling Milieu-inspectie op drie wijzen worden benut: ten eerste door ondersteuning te bieden aan de lokale overheden bij de handhaving van de gedeclasseerde bedrijven en van het toezicht op klasse 2-bedrijven in het algemeen, ten tweede om beter invulling te geven aan het gestaag toenemende aantal toezichtsoverdrachten wat betreft de nieuwe Europese verordeningen, en ten derde door intensiever mee te werken aan de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van nieuwe milieuregelgeving, op basis van de ervaringen op het terrein. Ik hoop uw bezorgdheid op die manier te hebben weggenomen, collega Vandaele.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, u hebt inderdaad heel wat bezorgdheden bij mij weggenomen. Het is een pak van mijn hart. U corrigeert mij door te zeggen dat het niet 70 procent is, maar 45 procent. Ik stelde natuurlijk het volste vertrouwen in mijn bron. Het is een doorgaans betrouwbare bron, maar ik zal geen namen noemen, om mensen niet in affronten te brengen – het is een hij.

U spreekt over 45 procent. Laat ons dus zeggen dat de helft zich bezighoudt met die zware dossiers en de helft met de gewone. U bevestigt ook dat de provincies en deputaties daar geen toezichthoudende taak krijgen, tenzij voor geluid. We weten wel dat zij daar nog op blijven aandringen. Er is een visienota van de Vereniging

van de Vlaamse Provincies (VVP) en ik denk ook dat u begin 2015 een brief gekregen hebt waarin men daarop aandrong. In december 2016 was er nog een colloquium, met een ambitienota 'Provincies zelfbewust'. Ik dacht dat er ook daarin nog door de VVP voor gepleit werd om een nieuwe taak te krijgen op het gebied van die handhaving. Maar goed, als u bevestigt dat dat niet het geval is, denk ik dat we inderdaad op de goede weg zijn.

U zegt dat de gemeenten een deskundigheid hebben. Dat is prima, maar u zegt er ook bij dat ze waar nodig een beroep kunnen doen op ondersteuning door het Vlaamse Gewest. Ik denk dat dat de juiste ingesteldheid is. We moeten de gemeenten voldoende ondersteunen, waar dat nodig is. Wat nog niet genoemd is, is de mogelijkheid van intergemeentelijke samenwerking op het gebied van handhaving. Misschien kunnen we ook dat aanmoedigen of stimuleren. Ik dank u voor uw antwoord.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ludo Van Campenhout aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de opstart van de lage-emissiezones – 658 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Van Campenhout heeft het woord.

Ludo Van Campenhout (N-VA): Minister, het is nu decretaal mogelijk om een lage-emissiezone (LEZ) in te voeren. Antwerpen was het voorbeeld, samen met andere grote steden als Parijs, Madrid, Athene Mexico-stad enzovoort, die ook dieselwagens willen bannen. Ondertussen is ook Mechelen van plan om een lage-emissiezone in te voeren.

Minister, hebt u de intentie om andere Vlaamse steden te stimuleren om een LEZ in te voeren? Op welke wijze denkt u de promotie precies te organiseren? Welke steden of gemeenten zijn volgens u potentiële partners en kandidaten om een LEZ in te voeren?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Van Campenhout, we hebben een kader uitgewerkt, en het is dan aan de steden en gemeenten om daar al of niet op in te gaan. Onmiddellijk na de goedkeuring van het kader hebben de diensten actief gecommuniceerd naar de verschillende doelgroepen. Ook de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) heeft daaraan meegewerkt, om de lokale overheden te bereiken. Het staat trouwens ook prominent op de website en het stond uiteraard ook in de nieuwsbrief.

Dankzij die communicatie is de mogelijkheid tot het invoeren van een lage-emissiezone voldoende bekend bij de lokale overheden. Of ze daar effectief gebruik van willen maken, behoort natuurlijk tot de lokale autonomie. Dat is de keuze van die lokale overheden zelf. Als ze dat willen doen, is er uiteraard expertise vanuit onze diensten om daar ondersteuning aan te geven.

Specifiek voor de stad Gent is de mogelijkheid tot invoering van een lage-emissiezone opgenomen in het luchtkwaliteitsplan, dat samen met de stad Gent en de Vlaamse overheid is aangenomen. Mijn administratie ondersteunt de stad bij de verdere uitwerking.

Er zijn informele contacten op initiatief van een aantal steden. Het betreft niet alleen grote steden. De mogelijkheid van lage-emissiezones wekt ook de interesse van

kleinere steden, zeker om een bepaalde verkeersdruk aan te pakken. Maar het is misschien aangewezen om niet zomaar te grabbel te gooien wie daar op dit moment mee bezig is. Die beslissing laten we misschien beter aan die overheden zelf over.

De voorzitter: De heer Van Campenhout heeft het woord.

Ludo Van Campenhout (N-VA): Ik dank de minister voor haar antwoord.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.